

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudkyň JUDr. Jitky Hroudové a JUDr. Evy Rybářové v právní věci žalobce: **JUDr. M. U.**, soudní exekutor, Exekutorský úřad pro Prahu 9 se sídlem v Praze 9, Bryksova 763/46, v řízení zastoupeného Mgr. Janem Válkem, advokátem se sídlem v Praze 1, Havlíčkova 1680/13, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2015, čj. MSP-28/2012-OSD-ENA/164,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem, který spatřoval v uložení výtky dle § 7a exekučního řádu. Posléze na výzvu soudu zaslanou s ohledem na vývoj judikatury žalobce změnil petit a požaduje, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného - výtku vydanou pod čj. MSP-28/2012-OSD-ENA/164 ze dne 5. 3. 2015. Předmětnou výtkou vyznamenal žalovaný žalobce o tom, že porušil ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, podle něhož je soudní exekutor povinen postupovat rychle a účelně a dbát ochrany účastníků řízení. Žalovaný spatřoval pochybení žalobce v tom, že ve věci exekuce nařízené k vymožení pohledávky za povinnou D. H., bytem v P., vedené pod čj. 098 Ex 1096/11, nepostupoval dostatečně rychle, když v předmětné věci vyznačil právní moc na usnesení o zastavení exekuce až dne 11. 2 2015 a teprve v následujících dnech zaslal oznámení o zastavení exekuce příslušným katastrálním úřadům. Právní moc přitom mohl vyznačit již dne 14. 1. 2015.

Podle žalobce žalovaný dostatečně nezohlednil skutečnost, že bylo v dané věci podáno odvolání jak povinného, tak i oprávněného, což vyznačení právní moci bránilo. Pokud exekutor rozhodl dne 28. 12. 2014 a oprávněný podal ve lhůtě odvolání s tím, že toto bude ve lhůtě do 15 dnů doplněno, je zřejmé, že nebylo možné dne 14. 1. 2015 vyznačit doložku právní moci. Teprve obsah odvolání je pro vyznačení rozhodný. Pokud oprávněný doplnil odvolání přípisem ze dne 3. 2. 2015, byl teprve tento den dnem rozhodným pro možnost žalobce seznámit se s obsahem úkonu a rozhodnout o dalším postupu. Žalobce je toho názoru, že své povinnosti by neporušil ani v případě, kdyby rozhodným datem bylo 14. 1. 2015. V takovém případě by oznámení o skončení řízení vydané dne 12. 2. 2015 bylo vydáno 28 dní poté. Takovou dobu lze považovat za přiměřenou pro vyhotovení oznámení o skončení řízení a vyznačení doložky právní moci. Zvláštní zákonná lhůta zde neexistuje. Proto je třeba vyjít z ustanovení § 167 občanského soudního řádu, podle něhož se na usnesení použijí přiměřeně ustanovení o rozsudku. K doručení písemného vyhotovení rozsudku je v ustanovení § 158 odst. 4 občanského soudního řádu stanovena lhůta 30 dní. Tato může být prodloužena až na 90 dní. Podle žalobce je vyznačení doložky právní moci úkonem, který se svou povahou blíží rozhodnutí. Žalobce učinil příslušný úkon již sedmým dnem po rozhodném dni. Jako nepřiměřeně dlouhou lhůtu k provedení úkonu by přitom s ohledem na shora uvedené bylo třeba považovat lhůtu delší než 90 dní. Udělení výtky proto bylo nedůvodné.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že má žalobu za nedůvodnou. Podotkl, že žalovaný je v žalobě nesprávně označen. K charakteru výtky jako zákonného institutu uvedl, že se jedná o určité upozornění na to, že vytýkané jednání je nesprávné. Výtka má však jen preventivní, tj. nikoli sankční charakter. Nejedná se tedy o zásah do práv soudního exekutora. Nejedná se ani o sankční rozhodnutí, neboť tento akt nezakládá, neruší, nemění a ani závazně neprohláší práva a povinnosti soudního exekutora. Z žaloby není vůbec zřejmé, na jakých právech měl být žalobce výtkou zkrácen. Ke skutkovým tvrzením žalobce žalovaný doplnil, že pouhé odůvodnění odvolání do výroků II. a IV. předmětného usnesení nemohlo bránit vyznačení doložky právní moci u výroku I., kterým byla exekuce zastavena. Lhůta k podání odvolání uběhla dne 13. 1. 2015. Doložku proto bylo možné vyznačit již dne 14. 1. 2015. Oznámení o skončení exekuce není rozhodnutím. Analogie použitá žalobcem stran ustanovení občanského soudního řádu o rozsudku je nepřijatelná.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Usnesením ze dne 18. 12. 2014 čj. 098 EX 01096/11-291 rozhodl žalobce ve věci oprávněných MUDr. P. H. a MUDr. J. H. proti povinné D. H. prvním výrokem tak, že se exekuce v plném rozsahu zastavuje. V dalších výrocích rozhodl o nákladech exekuce tak, že uložil oprávněným nahradit náklady exekutora. V odůvodnění usnesení uvedl, že exekuční titul - rozsudek Městského soudu v Praze čj. 11 Co 403/2010-76 ze dne 12. 1. 2011 - byl dne 4. 9. 2014 zrušen Vrchním soudem v Praze. Rozhodnutí odůvodnil tím, že s návrhem na zastavení exekuce navrženým povinnou souhlasili rovněž oprávnění.

Dne 29. 12. 2014 se povinná D. H. ve vztahu k výroku I. usnesení o zastavení exekuce vzdala odvolání a současně se odvolala proti výrokům II. a III. s tím, že odůvodnění odvolání bude doplněno. Dne 13. 1. 2015 podali odvolání i oprávnění, a to proti výrokům II. a IV. usnesení o zastavení exekuce s tím, že odůvodnění doplní ve lhůtě do 15 dnů.

Dopisem ze dne 5. 3. 2015 žalovaný žalobci sdělil, že v jeho postupu v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 098EX 01096/11 bylo shledáno pochybení. Žalobce nepostupoval

dostatečně rychle, když v předmětné věci vyznačil právní moc na usnesení o zastavení exekuce až dne 11. 2. 2015, oznámení o skončení exekuce vydal až dne 12. 2. 2015, přičemž Katastrálnímu pracovišti Praha – východ bylo doručeno dne 13. 2. 2015, Katastrálnímu pracovišti Liberec bylo doručeno dne 13. 2. 2015 a Katastrálnímu pracovišti České Budějovice bylo doručeno dne 12. 2. 2015. Doložka právní moci mohla být vyznačena již dne 14. 1. 2015 a zastavení exekuce mohlo být oznámeno příslušným katastrálním úřadům bez zbytečného odkladu poté. K deblokaci nemovitostí povinné tak mohlo dojít dříve, než k němu nakonec došlo. Uvedeným postupem se podle žalovaného dopustil žalobce porušení ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu, když nepostupoval rychle. Současně porušil článek 5 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů. Z uvedeného důvodu mu byla žalovaným udělena výtka ve smyslu ustanovení § 7a exekučního řádu. Dne 16.3.2015 zaslal žalobce žalovanému Žádost o zrušení výtky, na kterou žalovaný reagoval dopisem ze dne 30.3.2015, ve kterém uvedl, že neshledal důvody pro revokaci vytčení uvedeného pochybení.

Soud projednal věc bez nařízení jednání, neboť žádný z účastníků řízení k výzvě soudu nevyjádřil výslovný nesouhlas s tímto postupem. Má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání oba účastníci souhlasí (ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního).

V průběhu řízení před soudem došlo v souvislosti se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2015 čj. 4 As 173/2015 – 31 na výzvu soudu ke změně žaloby, již původně žalobce podal jako žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu. S ohledem na názor Nejvyššího správního soudu vyslovený ve shora uvedeném rozhodnutí, podle něhož je výtka ve smyslu ustanovení § 7a exekučního řádu materiálním správním rozhodnutím, byla po změně petitu žaloby věc projednána v režimu řízení o žalobě proti rozhodnutí podle ustanovení § 65 soudního řádu správního.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 soudního řádu správního) a věc posoudil takto:

Soud vyšel z následujících ustanovení relevantních právních předpisů.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu platí, že exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.

Podle ustanovení § 46 odst. 8 exekučního řádu platí, že po skončení exekuce podle odstavců 2 a 6 a § 55 zašle exekutor oznámení o skončení exekuce všem orgánům a osobám, které ve svých evidencích (seznamech) vedou poznámku o probíhající exekuci anebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost; oznámení není rozhodnutím. Na žádost zašle toto oznámení neprodleně rovněž účastníkům řízení.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 exekučního řádu ministerstvo při výkonu státního dohledu proěřuje zákonnost postupu soudního exekutora, dodržování kancelářského řádu a plynulost a délku exekučního řízení.

Podle ustanovení § 7a odst. 1 exekučního řádu platí, že drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta nebo exekutorského koncipienta nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne.

Podle ustanovení § 55a odst. 4 exekučního řádu lze odvolání podat do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u exekutora, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení týkající se výroku rozhodnutí, běží tato lhůta znovu od právní moci opravného usnesení.

Podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Podle ustanovení § 52 odst. 2 exekučního řádu platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, je exekutor oprávněn vykonat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu.

Podle ustanovení § 55a odst. 5 exekučního řádu se ustanovení § 201 až 226 občanského soudního řádu se použijí přiměřeně.

Ustanovení § 205 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „občanský soudní řád“) stanoví, že rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, může odvolatel měnit jen v průběhu trvání lhůty k odvolání.

Stěžejním žalobním bodem v předmětné věci je žalobcova námitka, že žalovaný ve svém závěru, že v předmětné exekuční věci nebylo postupováno rychle, nezohlednil skutečnost, že proti usnesení o zastavení exekuce podali oprávnění, jakož i povinná, odvolání.

K této námitce musí soud předně zrekapitulovat některé významné skutkové okolnosti. Oprávnění podali poslední den lhůty, dne 13. 1. 2015, odvolání, z něhož jednoznačně vyplynulo, že směřuje toliko proti výrokům usnesení o zastavení exekuce, jimiž bylo rozhodnuto o jejich nákladech (výroky II., IV.). Odvolání tedy nesměřovalo proti prvnímu výroku, jímž byla exekuce zastavena. Rovněž povinná se dopisem, doručeným žalobci již dne 29. 12. 2014, odvolala jen proti výrokům o nákladech řízení a odvolání stran zastavení exekuce se výslovně vzdala. V exekučním řízení v souladu s ustanovením § 52 exekučního řádu přiměřeně použije úprava obsažená v občanském soudním řádu, definující pravomocné rozhodnutí (resp. rozsudek). Podle ustanovení § 159 občanského soudního řádu je rozsudek v právní moci, jestliže se proti němu nelze odvolat. Ohledně právní moci předmětného usnesení o zastavení exekuce proto platí, že bylo-li posledním dnem pro podání odvolání proti výroku I. usnesení úterý 13. 1. 2015 a oprávnění se nejpozději toho dne proti tomuto výroku neodvolali, nastala právní moc prvního výroku následujícího dne, tj. dne 14. 1. 2015.

Pro posouzení důvodnosti shora uvedené žalobní námítky je tedy podstatné, že rozsah, v němž byla obě odvolání podána, byl bez pochybností zřejmý již s uplynutím odvolací lhůty oprávněných. Právě posledního dne lhůty, tj. v úterý 13. 1. 2015, uplatnili oprávnění své odvolání omezené však pouze na výroky o nákladech exekuce. Z ustanovení § 205 odst. 4 občanského soudního řádu plyne, že rozsah, v němž je rozhodnutí napadeno, lze měnit nejpozději do uplynutí odvolací lhůty. Jakkoli tedy byla odvolání podaná účastníky v obou případech neúplná a jejich odůvodnění mělo být doplněno později, rozsah odvolání byl závazně vymezen v případě povinné již dnem, kdy se stran výroku o zastavení exekuce odvolání vzdala, tj. již dne 29. 12. 2014, a v případě oprávněných současně s uplynutím odvolací lhůty, tj. dne 13. 1. 2015. Jakékoli pozdější doplnění odvolání by již na právní moc prvního výroku nemohlo mít vliv, což mohl žalobce shledat již s jejím nastoupením, tj. dne 14. 1. 2015.

Ze shora popsanych důvodů je proto třeba odmítnout závěr žalobce, podle něhož byl s vyznačením doložky právní moci nucen vyčkat do doby, než budou podaná odvolání doplněna a že pro vyznačení právní moci byl rozhodným dnem teprve 3. únor 2015, kdy oprávnění předložili důvody odvolání. Námitka žalobce, že žalovaný nezohlednil skutečnost, že se účastníci řízení proti usnesení o zastavení exekuce odvolali, je nedůvodná. Tato skutečnost, jak shora vyloženo, sama o sobě nijak neovlivňovala možnost vyznačit doložku právní moci předmětného usnesení. Tuto skutečnost proto nebylo třeba zohledňovat.

Žalobce dále namítl, že i v případě, že by vyznačení doložky právní moci nebránila podaná odvolání, je dobu od nastoupení právní moci do vyznačení doložky (11. 2. 2015) třeba považovat za přiměřenou. Je třeba předně přisvědčit závěru žalobce, že lhůtu, v níž je exekutor povinen vyznačit právní moc usnesení, žádný právní předpis ani stavovský předpis neupravuje. Odpověď na otázku, zda žalobce jednal v souladu s povinností postupovat v exekuci rychle a účelně a zda při tom dbal ochrany práv účastníků řízení ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu, je proto třeba dovodit toliko z obsahu a účelu tohoto zákonného požadavku právě ve vztahu k vyznačování právní moci.

Požadavek zákona na rychlost a na ochranu práv účastníků řízení vyplývá ze specifického charakteru exekuční činnosti, která bezprostředně a velmi závažně zasahuje přímo do života osob, které jsou jí podrobeny. Jde o promítnutí principu přiměřenosti exekuce, který je vyjádřen zákonem výslovně například v ustanovení § 58 odst. 1 exekučního řádu ve vztahu k rozsahu zajištění majetku k provedení exekuce. Princip přiměřenosti je však současně nutno vztáhnout na veškerou činnost exekutora v exekuci. Podstatou principu přiměřenosti je povinnost exekutora jakožto osoby uplatňující státní moc zasahovat do práv účastníků řízení jen v nejnútnejší míře a po dobu, po kterou to vyžaduje účel exekuční činnosti – nucené vymožení povinnosti uložené exekučním titulem. Zákonodárce tento princip v platné procesní úpravě promítl právě do ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu, podle něhož je exekutor povinen postupovat v exekuci rychle a účelně. Pokud byly v daném případě katastrálními úřady zablokovány nemovité věci ve vlastnictví povinné za situace, kdy byl exekuční titul zrušen a exekuce byla proto pravomocně zastavena, byl žalobce povinen postupovat bez zbytečného odkladu k tomu, aby předmětnou exekuci bylo možné mít za skončenou. Za tím účelem měl bezodkladně vyznačit právní moc, aby mohly být bezprostředně odstraněny procesní důsledky exekuce tím, že bude skončení exekuce oznámeno dotčeným orgánům ve smyslu ustanovení § 46 odst. 8 exekučního řádu.

Pokud žalobce vyznačil právní moc usnesení o zastavení exekuce až dne 11. 2. 2015, tj. 27 dní po právní moci, nepovažuje ani soud takovou prodlevu za přiměřenou. Žalobce nejednal bez zbytečného odkladu, a to zcela nedůvodně, když mu ve vyznačení nic nebránilo. Žalobcovu argumentaci lhůtou pro vyhotovení rozsudku podle usnesení § 158 odst. 4 občanského soudního řádu soud nemůže přijmout, neboť aplikace tohoto ustanovení na vyznačování právní moci je zcela nepřipadná. Vyznačení právní moci je právě a pouze úředním osvědčením právní skutečnosti, tj. nabytí právní moci. Svou povahou tak není soudním ani správním rozhodnutím, nýbrž úředním úkonem, na který sama zákonná procesní úprava občanského soudního řízení nepamatuje. Povinnost vyznačit právní moc vyplývá exekutorovi toliko z ustanovení § 23 odst. 1 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Vedle soudů postupuje podle tohoto právního předpisu rovněž exekutor (ustanovení § 52 odst. 2 exekučního řádu). I s poukazem na to, že je vyznačení právní moci upraveno pouze podzákoným právním předpisem, lze vyloučit, že by tento úkon mohl být procesním rozhodnutím.

Soud má za to, že doba, která uplynula od nabytí právní moci do jejího vyznačení na předmětném usnesení, nebyla přiměřená a postup žalobce proto nebyl rychlý a účelný, jak vyžaduje ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu. Námitku proto posoudil jako nedůvodnou.

Ze shora rozvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 soudního řádu správního, neboť žalobce ve věci samé úspěch neměl a žalovanému správnímu orgánu, který ve věci byl úspěšný, žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. března 2016

JUDr. Hana V e b e r o v á
předsedkyně senátu